



طراحی پیاده راه شهری با رویکرد پایداری زیست محیطی (مطالعه موردی تبدیل خیابان بوعلی پایین همدان به پیاده راه شهری)

مهشاد بختیاری^{۱*}، ساره مشعریان^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات سیرجان ، تلفن : پست

الکترونیکی: mahshad.bakhtiari@yahoo.com

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات سیرجان پست

الکترونیکی: Sareh.mashariyan@gmail.com

چکیده :

رویکرد پایداری در فضاهای شهری بیانگر نگرشی نوین به محیط زیست، انسان ها و رابطه بین این دو میباشد. تحقق پایداری در فضاهای عمومی شهرهای امروزی مستلزم واکاوی اصول و مبادی پایداری، از جمله توزیع عادلانه منابع و فرصت ها، اقتصاد پویا، حفاظت از منابع طبیعی و فرهنگی، کاهش فقر و نابرابری ها و.. میباشد. از عوامل تاثیر گذار در پایداری فضاهای عمومی شهری از جمله پیاده راههای شهری از این منظر، تجمیع کاربری های یکسان در یک منطقه از شهر میباشد، که این امر سبب حصول مولفه های پایداری از جمله زمان، مصرف انرژی و اقتصاد خواهد بود. مسأله توجه به جایگاه افراد پیاده در خیابان بوعلی همدان و یافتن راه حل هایی جهت تحکیم رابطه شهروند با محیط شهر از جنبه های حایز اهمیت می باشد، که این عوامل انگیزه های اصلی در مطرح ساختن موضوع عابر پیاده و پیاده راه سازی بوده است هدف اصلی شکل گیری موضوع مورد نظر پرداختن به مسأله مربوط به برنامه ریزی عابرین پیاده در خیابان بوعلی بوده است. بدیهی است هر پژوهش علمی نیاز به یک روش تحقیق مناسب با موضوع خود دارد، انتخاب روش مناسب و تداوم آن در تمامی فرایند و مسیر پژوهش از اصول راهبردی یک تحقیق علمی است روش مواجهه با مسأله و پژوهش در ارتباط تنگاتنگ و دو سویه با ساختار و ماهیت تحقیق است. از همین رو برای انجام این تحقیق، روش کیفی، انتخاب و در طول پروسه پژوهش مورد استفاده قرار گرفته است برای به دست آوردن نتایج مطلوب در این مقاله از تحقیق کتابخانه ای اعم از کتاب، سایت ها، روش های میدانی که در بر گیرنده نقاط ضعف و قدرت موضوع مورد مطالعه می باشد و همچنین از عکس هوایی، استفاده شده و مطالب به دست آمده را تحلیل و تکمیل نموده و به نتایج نهایی رسیده است.



واژه‌های کلیدی:

پیاده راه شهری، پایداری، خیابان بوعلی، پایداری زیست محیطی، همدان

۱- مقدمه:

پیاده راه شهری قسمتی از بافت شهری است که عموم مردم به آن دسترسی فیزیکی دارند و بستری است برای برقراری تعاملات اجتماعی، پیاده راه شهری صفحه ای است که ممکن است داستان زندگی جمعی بسیاری در آن گشوده شود. (پاکزاد، ۱۳۸۵) از سوی دیگر حضور یک پای دیگر معامله یعنی انسان در این فضاها نیازمند پارادایم یا الگوی ذهنی درخور توجه جهت جذب و حضور در فضا می باشد. وجه شاخص جاذب بودن جهت حضور انسان در فضاهای پیاده راه شهری فضای سبز و فضاهایی جهت مکث و استراحت شهروندان در کنار لذت بردن از پیاده روی و انجام کارهای روزمره در خیابان باشد بطوریکه کاربری ها در خیابان جایگاه خود را حفظ کنند. خیابان بوعلی شهر همدان هم از ایده های پیاده راه سازی بی نصیب نمانده است. به جهت مجاورت با میدان اصلی شهر با نام میدان امام خمینی که از آن شش خیابان اصلی شهر منشعب میشوند که یکی از همین خیابان ها بوعلی است و به دلیل اتصال آن با خیابان های تجاری شهر متحمل بار ترافیکی بسیاری و زحمت شهروندان می باشد. به همین منظور طراحی پیاده راه از ملزومات برای این خیابان شمرده میشود. به دنبال تمام این موانع در سال ۱۳۸۹ شهرداری همدان طرحی با عنوان طرح پیاده راه سازی خیابان بوعلی را پیشنهاد داد که تا سال گذشته به طور آزمایشی در حال اجرا بود و عبور کلیه وسایل موتوری ممنوع بود ولی متأسفانه در سال جاری این خیابان تبدیل به محدوده طرح ترافیک گشته و عبور تاکسی اتوبوس موتور سیکلت مانعی ندارد و در روزهای تعطیل هم وسایل نقلیه شخصی بلامانع است در این مقاله سعی شده است تا به نقاط قوت و ضعف طرح پیاده راه سازی وضع موجود خیابان بوعلی و آرایه راهکارهایی در جهت بهبود این طرح بپردازیم تا با طراحی پیاده راهی مناسب شاید مقدمات انجام یک پیاده راه را به طور جدی فراهم کنیم.

۲- تعاریف و مفاهیم پایه:

۲-۱ توسعه پایدار شهری:

تاکنون تعاریف زیادی در مورد توسعه پایدار شده تا اینکه کمیسیون بین المللی محیط زیست و توسعه در سال ۱۹۸۷ جامع ترین تعریف را از سوی پایدار چنین آرایه داد: توسعه ای که نیاز های فعلی را بدون خدشه دار کردن توانایی نسل آینده در تامین ساختن